

Pressens Brug er Bestemmelsen truffen i Samfundets Interesse, fordi man vil, at ikke nogen Forbrydelse skal skjules. Med Hensyn til Bibliotekerne er det i Samfundets Interesse, at der er Afleveringspligt, fordi man vil, at Samfundet skal have Lejlighed til en Gang at faa det, som udgives til fælles Eje. Det ærede Medlem siger, ja, men det kan jo være, at det er Skrifter, der ikke i nogensomhelst Maade ere bestemte til Offenliggørelse, som slet ikke skal udbredes i Nationen. Den samme Bemærkning blev fremført i Halvtredserne, da man forhandlede om den Lov, jeg nylig nævnte. En Taler stod op og spurgte: Hvad er egentlig Offenliggørelse? En Mand lader noget trykke, han har 10 Venner og sender dem hver 100 Eksemplarer; disse hans Venner have hver atter 10 Venner, der hver faa tilsendt 10 Eksemplarer; der atter gaa videre, og saaledes er det hele udbredt i 1,000 Eksemplarer. Det samme Tankeeksperiment kan udføres til mange flere Eksemplarer, saa at et Skrift kan i Virkeligheden faa en meget stor Offenliggørelse, skønt det ikke foreligger paa en saadan Maade, gennem Bogladen, som man plejer at bruge. Saaledes blev der talt ved Behandlingen af Loven om Pressens Brug. Ved denne Lejlighed vil jeg sige, at det vilde dog være noget forkert, om et saadant Skrift, som maaske uddeles i 1,000 Eksemplarer rundt omkring i Landet, ikke skulde komme i Bibliotekernes Besiddelse og være tilgængeligt for Efterslægten. Mange af den Slags Skrifter kunne have stor Betydning for Eftertidens Historieforskere. Er der saa Tilfælde, hvor en Mand vil have noget trykt, som ikke skal offentliggøres eller som man ikke ønsker skal komme i Bibliotekernes Besiddelse — og det ærede Medlem nævnte jo et Tilfælde, idet han henviste til afdøde A. D. Jørgensens Skrift — saa har man ogsaa Lov til at benytte andre Mangfoldiggørelsesmaader end at gaa til en Bogtrykker. — Jeg mener saaledes, at der er god Grund til at lade vore Biblioteker faa alt, hvad der udgives. Det ærede Medlem indrømmede selv, at den litterære Produktion har sine særegne Vilkaar at arbejde under. Han var ogsaa i sin Omtale af Lovforslaget inde paa den litterære Ejendomsret, og han nævnte, at om 100 Aar kunde i Virkeligheden intet Menneske hindre, at disse Ting blive offentliggjorte. Naar nu det er Tilfældet, naar den litterære Ejendomsret er undergivet saadanne Regler, at enhver 30 Aar efter Forfatterens Død kan offentliggøre alt,

hvad han har produceret, vil man indrømme, at man her er inde paa andre Regler, end naar Talen er om Ejendomsret i Almindelighed, og jeg skønner derfor ikke, der er noget urigtigt i at paalægge Forfatterne dette Baand, der her er Tale om. For Bibliotekerne kan det imidlertid som sagt have sin store Interesse ogsaa for Efterslægten, at den Slags Sager blive opbevarede. Endskønt jeg lægger megen Vægt paa at beholde det, er jeg imidlertid villig til at forhandle med det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer her i Tinget i et eventuelt Udvalg, og er man saa endelig tilbøjelig til at ville have det Punkt forandret, kan det maaske ogsaa lade sig gøre. Men jeg vil dog meget bede om, at man vil overveje Sagen endnu en Gang, inden man skrider til at forandre Lovforslaget paa dette Punkt.

De øvrige Punkter, det ærede Medlem omtalte, ere for mig af mindre væsentlig Betydning. Jeg skal dog et Øjeblik ogsaa opholde mig ved det Ansvar, som Kunsttrykkerne have for Aflevering af deres Produktion. Jeg tror, at Vanskeligheden her ligger i, at Kunsttrykkerne ikke hidtil have haft den samme Afleveringspligt til de to Biblioteker som Bogtrykkerne. Det, der gør, at man nu har den Opfattelse, at det er vanskeligere at faa Sagerne fra Kunsttrykkerne end fra Bogtrykkerne, er vist nok det, at Afleveringspligten ikke har været den samme, og at Kunsttrykkere derfor ikke kunde skønne, naar det var nødvendigt at aflevere Sagerne endogsaa til Universitetsbiblioteket, men kun har ment at skulle aflevere, naar deres Produktion var en Del af et Værk. For Fremtiden vil Afleveringspligten blive den samme over for samtlige Biblioteker, og derved tror jeg, det vil blive lettere at faa alle de Sager, ogsaa for Kunsttryks Vedkommende, der ere ønskelige.

Jeg har endnu nogen Betænkelighed ved at lægge Afleveringspligten baade paa Forlæggeren og Trykkeren. Jeg henviser i saa Henseende atter til den Erfaring, man gjorde i Tyverne. Det er ikke saa rart at faa Ansvar lagt paa flere, saa forflygtiges det let.

Selvfølgelig har det ærede Medlem Ret i, at i lovteknisk Forstand maatte der ogsaa helst en Bestemmelse om, hvor store Bøderne kunne blive. Men det staar der ikke noget om i Forordningen af 1832, og jeg har kun tænkt mig at revidere Forordningen paa de Punkter, hvor jeg syntes, den trængte mest dertil. Det har aldrig voldt nogen Vanskelighed, at Maks-